

Інформаційний бюлетень

01-30 квітня 2018 року

Ситуація на КПВВ: ДПСУ зафіксувала 1 130 700 перетинів лінії розмежування протягом звітного місяця. Продовжують надходити повідомлення від партнера УВКБ ООН – БФ «Право на захист» – про довгі черги на КПВВ.

Ситуація на сході України: Операція Об'єднаних сил (ООС) стала офіційною заміною «Антитерористичній операції» («АТО») на сході України, об'єднавши в собі нові методи контролю свободи пересування.

Правова допомога: У березні УВКБ ООН і партнери надали первинну правову допомогу більш ніж 1400 особам.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ

5500

ВПО та осіб під загрозою переміщення отримали **первинну правову допомогу** від партнерів УВКБ ООН у 2018 році.

4000

осіб отримують індивідуальну екстрену грошову допомогу на загальну суму 450 000 дол. США протягом 2018 року у зонах біля лінії розмежування (тільки ПУТ).

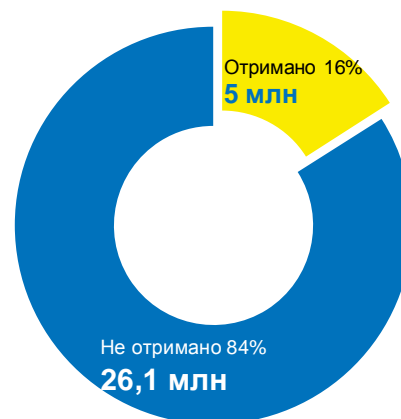
100

проектів мирного співіснування заплановано на 2018 рік у зоні поблизу до лінії розмежування та на НПУТ.

ФІНАНСУВАННЯ (СТАНОМ НА 8 ТРАВНЯ 2018)

31,1 млн дол США

Необхідні для надання допомоги в Україні

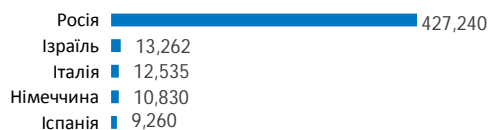

Надія Калинчук, 76 років, і Євген Калинчук, 78 років, у своєму будинку, відремонтованому УВКБ ООН. Фото: УВКБ ООН

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ (ВПО)* ТА ПОСТРАЖДАЛІ ВІД КОНФЛІКТУ**

1,8 млн. осіб***

УКРАЇНЦІ-ШУКАЧІ ПРИТУЛКУ В ІНШИХ КРАЇНАХ ****

* Більше часу проживають на підконтрольній уряду території (ПУТ).
 ** Приблизна кількість постраждалих від конфлікту, що проживають уздовж лінії розмежування на ПУТ та невідконтрольних уряду територіях (НПУТ) НПУТ.
 *** Джерело: План гуманітарного реагування 2018.
 **** Джерела (зовнішнє переміщення): Росія (грудень 2016 р.), Ізраїль (червень 2017 р.); державні органи відповідних країн, УВКБ ООН. Країни ЄС: EUROSTAT (лютий 2018 р.).
 Дані про зовнішнє переміщення – це загальна кількість заяв на отримання притулку, поданих українцями (вперше) у п'яти країнах, які прийняли найбільше людей з України з часу початку кризи в Україні у січні 2014 р.

Робочий контекст

Попри невелике зменшення кількості порушень режиму тиші у першій половині квітня після відновлення перемир'я 30 березня, у другій половині місяця спостерігалася ескалація бойових дій. Внаслідок артобстрілів постраждали житлові зони у смт Новгородському та Зайцевому на півночі Донецької області та райони на схід від Маріуполя. СММ ОБСЄ [повідомляє](#), що з початку року внаслідок збройного конфлікту на сході України постраждали 74 особи серед мирного населення, серед них 18 загинилих. У квітні УВКПЛ зареєструвало 46 жертв серед цивільного населення, в тому числі 13 загинилих, що на 142 відсотка більше у порівнянні з даними за березень. Кількість жертв серед мирного населення у квітні можна порівняти із загальними цифрами за перший квартал 2018 року, протягом якого постраждала найменша кількість мирних жителів за весь час конфлікту. Згідно з даними Міністерства соціальної політики, станом на 3 травня 2018 р. в Україні нараховувалося 1502019 зареєстрованих ВПО, що на 9449 осіб більше, ніж було станом на 2 квітня.

30 квітня [Операція Об'єднаних сил \(ООС\)](#) стала офіційною заміною «Антитерористичній операції» (АТО) на сході України. Ця зміна формату визначена Законом України «Про реінтеграцію Донбасу». Нова операція проводиться у новій зоні безпеки, в якій командувач ООС може визначати райони з обмеженим і забороненим доступом. В'їжджати у такі райони буде можливо тільки за спеціальним дозволом від командуючого ООС. Підставою для допуску в район проведення ООС можуть бути: проживання особи або членів її сім'ї у цьому районі; розташування в районі проведення ООС місць поховання близьких родичів або членів сім'ї, смерть близьких родичів або членів сім'ї в районі проведення операції, наявність права власності на об'єкти нерухомості, що знаходяться в районі проведення операції; «необхідність участі в забезпеченні національних інтересів України з метою мирного врегулювання конфлікту або з гуманітарних питань»; а також інші причини. «Райони, де застосовуються заходи безпеки і оборони» залишаються невизначеними.

76-річна Надія Калинчук та 78-річний Євген Калинчук проживають у с. Курдюмівка Донецької обл. Пані Надія, яка перехворіла на рак, працювала формувальником цегли, а пан Євген - кранівником. Після виходу на пенсію вони залишилися жити у селі. З початком конфлікту на сході України вони опинилися на лінії фронту під щоденними обстрілами та були змушені ховатися у підвалі свого будинку. Хоча вони збиралися виїхати слідом за багатьма їхніми сусідами, вони не могли покинути своїх курей і кроликів. 9 червня 2015 року внаслідок обстрілу їхній дім був серйозно пошкоджений, а більшість домашніх тварин

загинула. «Подивіться, – показує пані Надія, – від цього сараю нічого не залишилося. Всі кролики загинули...» У 2017 році УВКБ ООН відремонтувало їхній будинок в рамках своєї програми відновлення житла. 25 квітня 2018 року літню пару несподівано відвідали п'ятеро данських парламентаріїв, які побували на сході України, щоб ознайомитися з ситуацією та зрозуміти гуманітарні потреби на місцях. Фото: УВКБ ООН

Досягнення

МУЛЬТИ-СЕКТОРНА ДОПОМОГА БІЖЕНЦЯМ ТА ОСОБАМ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

Допомога біженцям та шукачам притулку

- Протягом квітня УВКБ ООН провело **п'ять співбесід з визначення статусу біженця** із заявниками з Афганістану, Ірану та Таджикистану в рамках процесу переселення.
- УВКБ ООН надало **двом шукачам притулку** з Республіки Конго і Сомалі консультації з питань добровільної репатріації.
- УВКБ ООН надало біженцям і шукачам притулку в Україні **15** консультацій з питань переселення, **45** правових консультацій, **30** консультацій з питань захисту, **90** консультацій з питань самозабезпечення, а також надало пряму допомогу в **11** справах. Партнер УВКБ ООН БФ «Право на захист» надав **235** правових консультацій, в той час як ГО «Десяте квітня», НДО-партнер, надала **669** консультацій, у тому числі з питань захисту, для **10** осіб. БФ «Рокада» надав консультації з питань захисту **333 особам** і медичні консультації **30 особам**. Міжнародний фонд «НЕЕКА» провів консультації з питань захисту для **56 осіб**.
- Основними темами наданих консультацій були: доступ до медичного обслуговування, реєстрація бездомних осіб, міграція, податкові послуги, працевлаштування, освіта, адміністрування, пенсії, діти та фінанси.
- Для отримання детальної інформації про роботу УВКБ ООН з біженцями і шукачами притулку в Україні див. звіт **«Біженці та шукачі притулку. Тематичний огляд – квітень 2018»**.

Допомога особам без громадянства

- УВКБ ООН співпрацює з трьома НДО-партнерами, надаючи допомогу особам без громадянства, проводячи заходи з адвокації та розробляючи відповідну політику.
- 27 квітня УВКБ ООН і його партнер «НЕЕКА» провели міжвідомчу нараду стосовно видачі документів ромам-особам без громадянства та особам під загрозою безгромадянства в Ужгороді, Закарпатська область. У нараді взяли участь близько 60 учасників, в тому числі Омбудсмен, представники ДМС, Міністерства юстиції, київських центрів з надання безоплатної правової допомоги, а також 13 райдержадміністрацій районів Закарпатської області з найбільшими за чисельністю громадами ромів.
- 25 квітня 2018 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанови № 321 та 322, в яких затверджуються нові зразки бланків посвідок на постійне та тимчасове проживання, а також переглянута процедура опрацювання та видачі дозволів на проживання. Резолюції прийняті відповідно до вимог Закону України «Про єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» і спрямовані на надання карт безконтактного посвідки на проживання іноземцям та особам без громадянства.

Ухвалення підзаконного акту дозволить видавати дозволи, використовуючи Єдиного державного демографічний реєстр.

- Завдяки лобюванню УВКБ ООН термін дії посвідки на постійне проживання збільшено з 1 до 10 років, а термін дії посвідки на тимчасове проживання тепер становить 1 рік (для студентів та працюючих його видають на період дії контракту, а для власників юридичних суб'єктів – 2 роки) .
- Представники УВКБ ООН також активно співпрацюють з народними депутатами в напрямку внесення змін до Закону України «Про процедуру визначення статусу особи без громадянства», який офіційно відкриє для осіб без громадянства можливість отримання посвідок на проживання.
- Для отримання детальної інформації про роботу УВКБ ООН з особами без громадянства в Україні див. звіт [«Безгромадянство в Україні. Тематичний огляд – квітень 2018»](#).

Кластер з питань захисту

Кластер з питань захисту, яким керує УВКБ ООН, спільно із Субкластером з питань протимінної діяльності 4 квітня 2018 р. провів у центрі Києва захід з нагоди Міжнародного дня інформування про проблеми протимінної діяльності. Метою проведення заходу було підвищення обізнаності населення про серйозність масштабів забруднення території України мінами, вибухонебезпечними залишками війни та боєприпасами, що не розірвалися. Україна входить до числа країн з найбільшою у світі кількістю жертв мін та вибухонебезпечних залишків війни та посідає перше місце за кількістю жертв протитанкових мін. Забруднення територій мінами негативно впливає на життя двох мільйонів людей на сході України, ставлячи під загрозу життєво важливу цивільну інфраструктуру, перешкоджаючи свободі пересування та доступу до засобів до існування. У даному заході взяли участь заступники Міністра закордонних справ та Міністра з питань тимчасово окупованих територій та ВПО, перший заступник начальника Головного управління оперативного забезпечення Збройних Сил України, а також Представник ОКГП ООН в Україні, Представник ЮНІСЕФ в Україні, заступник Головного спостерігача СММ ОБСЄ в Україні та старший координатор проектів ОБСЄ.

- Фахівці Кластеру з питань захисту провели тренінги в Краматорську на тему актуалізації питань захисту для гуманітарних організацій та організацій з розвитку. Тренінги були організовані в рамках реалізації політики ОКГП ООН [«Нові методи роботи»](#) та зміцнення зв'язків між гуманітарною діяльністю та діяльністю у сфері розвитку. Учасники тренінгу змогли визначити конкретні кроки в напрямку забезпечення того, щоб питання захисту враховувалися як при гуманітарній діяльності, так при діяльності у сфері розвитку; дізналися, як організації з розвитку можуть інтегрувати принципи захисту до своїх програм діяльності та забезпечити інклюзію людей з особливими потребами.
- Для отримання детальної інформації про роботу Кластеру з питань захисту див. [Інформаційний бюлетень Кластеру з питань захисту за квітень 2018](#).

Досягнення, практичні результати та виявлені потреби у сфері захисту

- 5 квітня 2018 р. представники УВКБ ООН, **центрів з надання безоплатної правової допомоги** та НДО-партнерів УВКБ ООН зустрілися з метою узгодження плану професійної підготовки юристів центрів з надання безоплатної правової допомоги на 2018 рік. Реалізація даного плану підготовки дозволить розширити можливості центрів з надання безоплатної правової допомоги, які на даний час надають підтримку біженцям, особам без громадянства та ВПО в Україні. 27 квітня УВКБ ООН організувало тренінг для 19 адвокатів центрів з надання безоплатної правової допомоги на тему міжнародних документів, що стосуються захисту прав ВПО та осіб, які постраждали внаслідок збройного конфлікту на сході України.
- 5 квітня представники ГО «Проліска», партнера УВКБ ООН, завітали з польовою місією до сел. Південного Донецької області **з метою оцінки гуманітарної ситуації та ситуації у сфері безпеки** у цьому селі на лінії розмежування, де 178 людей страждають через обмеження свободи пересування, відсутність державних послуг та бойові дії. На прохання місцевої обласної влади представники УВКБ ООН взяли зразки води з підвалів деяких будинків у селі та передали їх до Державного агентства водних ресурсів України для проведення лабораторних аналізів. Пізніше УВКБ ООН отримало інформацію, що у зразках води не виявлено жодних забруднень, які могли трапитися внаслідок просочування речовин з місцевої шахти.
- 23 квітня представники УВКБ ООН зустрілися з **командувачем Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України**, щоб вирішити проблему обмеження свободи пересування жителів сел. Чигирі (Південне). Гуманітарна ситуація у селищі викликає занепокоєння, оскільки даний населений пункт заблоковано військовим контрольно-пропускним пунктом і, отже, обмежено доступ до основних послуг і продовольчих товарів для вразливих верств населення та більшості людей похилого віку. В ході зустрічі представники УВКБ ООН закликали покращити доступ місцевого населення до громадського транспорту. Командувач Управління цивільно-військового співробітництва ЗСУ запевнив УВКБ ООН, що він обговорить дане питання з місцевими військовими частинами. Представники УВКБ ООН також обговорили дане питання з заступником голови Донецької ОДА.
- На підконтрольній уряду території (ПУТ) на сході України партнер УВКБ ООН БФ «Право на захист» надав **первинну правову допомогу 1307 переселенцям та особам, які постраждали внаслідок конфлікту**, а також **індивідуальні консультації у сфері захисту для 2114 осіб**. ГО «Десяте квітня» надала первинну **правову допомогу 117 особам**, а ГО «Проліска» – **2464 консультацій у сфері захисту**. Гаряча лінія УВКБ ООН під управлінням БФ «Право на захист» прийняла **дзвінки від 123 осіб**. У березні та квітні Норвезька рада у справах біженців надала **правову інформацію 860 особам, консультації у сфері захисту 1553 особам і правову допомогу 300 особам**. Основними проблемними питаннями були соціальна допомога, пенсії, оформлення документів, реєстрація статусу ВПО, свобода пересування, єдність сім'ї, працевлаштування, а також право на житло, землю та майно.
- УВКБ ООН провело **тренінги у Центральній та Західній Україні для 113 громад ВПО**. Тренінги були організовані спільно з НДО-партнерами ГО «КримSOS» і ГО

«Десяте квітня» на наступні теми: соціальне підприємництво та управління проектами з метою покращення самозабезпеченості цих громадських організацій.

- На непідконтрольній уряду території (НПУТ) Донецької області УВКБ ООН та його НДО-партнери надали **консультації у сфері захисту приблизно 550 особам**, в тому числі двом жертвам сексуального та гендерно-зумовленого насильства. НДО-партнери УВКБ ООН організували семінари та зустрічі на рівні громад для 196 осіб на такі теми, як виховання дітей, поради щодо захисту та обізнаність щодо сексуального та гендерно-зумовленого насильства. На НПУТ Луганської області УВКБ ООН надало **консультації у сфері захисту 36 особам**. Основними проблемними питаннями були гуманітарна допомога, соціальна допомога, пенсії, перетин лінії розмежування, право на житло, землю та майно, працевлаштування та оформлення документів.
- УВКБ ООН розглянуло і затвердило **18 заявок на індивідуальну екстрену допомогу (ІРА)** від вразливих осіб на НПУТ Донецької області. У першому кварталі 2018 року УВКБ ООН надало індивідуальну екстрену допомогу натурою 204 особам у цій зоні.
- У квітні партнер УВКБ ООН представники БФ «Право на захист» провели **38 моніторингових візитів до п'яти КПВВ** на лінії розмежування з метою проведення консультацій та опитувань осіб, що перетинають лінію розмежування. Співробітники фонду опитали **2179 осіб: 1407 жінок (64%) і 772 чоловіків (35%)**. Більше половини респондентів (57%) були старшими за 60 років. Основною метою перетину лінії розмежування було: відвідування родичів, уникнення призупинення соціальних та пенсійних виплат, зняття готівки та вирішення питань, пов'язаних з оформленням документів.
- У 2017 році, завдяки фінансуванню з боку «GIZ», УВКБ ООН вдалося завершити 24 проекти швидкого впливу на рівні громад на сході України. В результаті реалізації одного з таких проектів було відновлено спортивний комплекс для **осіб з інвалідністю у Слов'янську**. З часу завершення в жовтні 2017 року цей проект став орієнтиром для місцевої громади, людей з інвалідністю, ВПО та місцевого населення всіх вікових груп. У центрі, який отримав назву «Стимул до життя» на даний час **працюють сім осіб** та проводяться заняття з фітнесу, тенісу, шахів, бойових мистецтв і танців на інвалідних візках. У центрі також проводяться спеціальні заходи, в тому числі конкурси, майстер-класи та концерти. Щорічно «Стимул до життя» відвідують близько 500 осіб, що більш ніж удвічі перевищує заплановану кількість бенефіціарів проекту. Для отримання детальної інформації див. [Огляд проектів швидкого впливу](#).

ЖИТЛО ТА НЕПРОДОВОЛЬЧА ДОПОМОГА**Кластер з питань житла та непродовольчих товарів (НПТ)**

- Кластер з питань житла та непродовольчих товарів, очолюваний УВКБ ООН і та організацією «Людина в біді», провів національну координаційну нараду, в якій взяли участь представники 10 національних і міжнародних організацій, а також представник Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та ВПО (МінТОТ). Відбулися також регіональні зустрічі Кластеру з питань житла у Слов'янську та Сєверодонецьку.
- Кластер продовжує відстежувати руйнування та пошкодження житлових об'єктів, спричинені конфліктом. У першому кварталі 2018 року Міжнародна організація з питань безпеки НДО зафіксувала **107 житлових будинків, які постраждали внаслідок бойових дій** як на ПУТ, так і на НПУТ. Протягом того ж періоду в 2017 році на ПУТ було зафіксовано понад 500 будинків, які вперше зазнали пошкоджень.
- Кластер з питань житла провів брифінг з питань підготовки до зими 2018-2019 рр., організований консорціумом «Access», фінансованим ЕСНО. Брифінг проводився у приміщенні Посольства Канади в Україні. Презентація продемонструвала необхідність надання допомоги на майбутній зимовий період.

Досягнення, практичні результати та виявлені потреби у сфері житла та НПД

- На ПУТ Донецької області УВКБ ООН видало **зимові куртки**, надані приватними компаніями «EuroTops» і «Youngone» більш ніж **1104 особам** у зоні поблизу до лінії розмежування. Партнер УВКБ ООН ГО «Проліска» видала зимові куртки ще **498 особам** у цій зоні. У Харківській області партнери УВКБ ООН БФ «Право на захист» і «Станція Харків» видали зимові куртки 274 вразливим ВПО. УВКБ ООН також видало **зимові куртки 128 дітям і 18 дорослим** із вразливих сімей ВПО та постраждалих від конфлікту сімей у м. Попасній Луганської області.
- На НПУТ Донецької області УВКБ ООН надало **два комплекти аварійної НПД** сім'ї з шести осіб у с. Старомихайлівка, що біля лінії розмежування, чий будинок та майно були знищені внаслідок бойових дій. На НПУТ Луганській області УВКБ ООН видало одноразові підгузники, надані МОМ, для **восьми вразливих осіб**.

Партнерська співпраця

Гуманітарне реагування на ситуацію з внутрішнім переміщенням в Україні є спільною роботою міжнародних організацій, уряду, місцевих та міжнародних неурядових організацій.

УВКБ ООН тісно співпрацює з Урядом України у наданні допомоги особам під опікою. Що стосується внутрішньо переміщених осіб, 10 жовтня 2016 року УВКБ ООН підписало Меморандум про взаєморозуміння з **Міністерством з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб**. Цей документ визначає рамки співробітництва та координації, спрямовані на максимізацію спільного потенціалу надання допомоги ВПО.

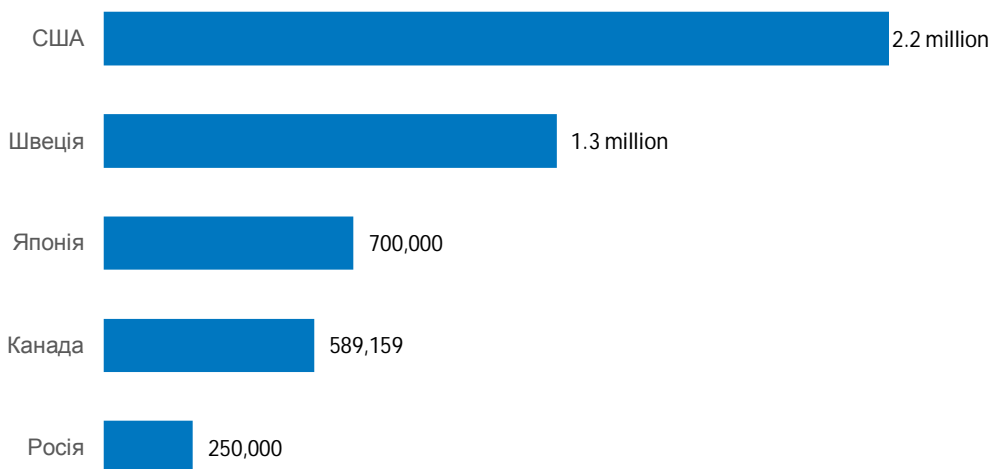
УВКБ ООН працює спільно з **одинадцятьма партнерами** та іншими партнерськими організаціями, які допомагають ВПО шляхом надання захисту і правової допомоги, розробки нормативно-правової бази та нарощування потенціалу, розподілу матеріалів для невідкладного ремонту житла і непродуктивної допомоги. УВКБ ООН очолює Кластер з питань захисту та є співочільником Кластеру з питань житла та непродуктивної допомоги разом із організацією «Людина в біді».

Фінансова інформація

УВКБ ООН вдячне донорам за надзвичайно важливу підтримку діяльності агентства в Україні, а також тим донорам, які підтримали програми УВКБ ООН через нецільові та цільові внески.

ЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ | ДОЛ. США

Загалом сума внесків на діяльність склала **5 млн дол США**.

ВНЕСКИ ШИРОКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ | ДОЛ. США

Основні донори коштів широкого призначення та регіональних коштів, що можуть бути використані для діяльності в Україні завдяки призначенню для подібних ситуацій або для даного регіону:

Сполучені Штати Америки – 28,7 млн. дол. | Приватні донори з Іспанії – 7,1 млн. дол. | Приватні донори з Австралії – 3,8 млн. дол.

НЕЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ | ДОЛ. США

Основні донори нецільових коштів:

Швеція – 98,2 млн. дол. | Норвегія – 42,5 млн. дол. | Нідерланди – 39,1 млн. дол. | Великобританія – 31,7 млн. дол. | Данія – 25,5 млн. дол. | Приватні донори з Іспанії – 19 млн. дол. | Австралія – 18,9 млн. дол. | Швейцарія – 15,2 млн. дол. | Італія – 11,2 млн. дол.

КОНТАКТИ

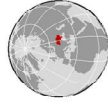
E-mail: ukrki@unhcr.org, тел.: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ

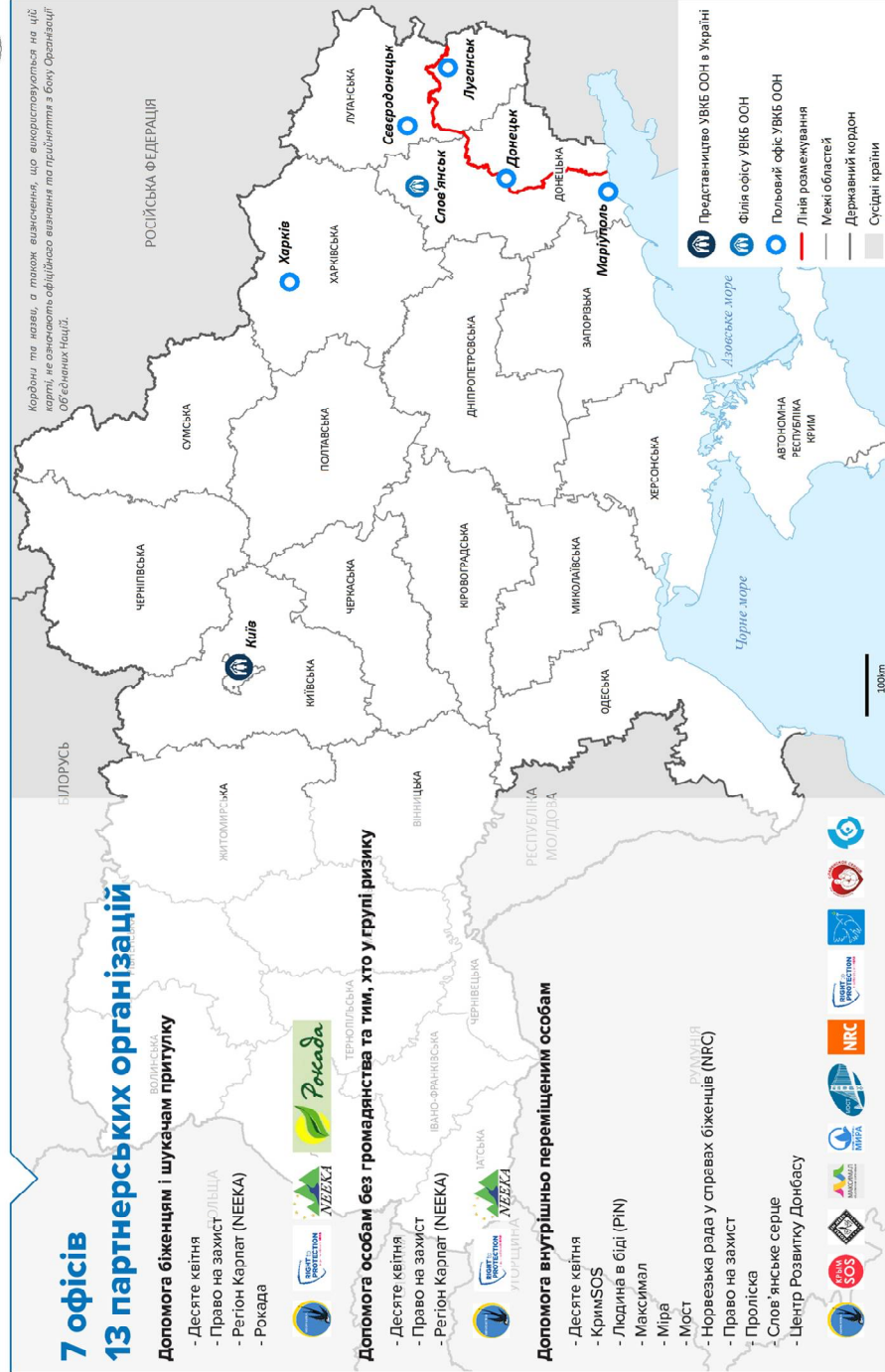
УВКБ ООН в Україні: www.unhcr.org.ua/uk - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Flickr: www.flickr.com/photos/unhcr_ukraine

Додаток 1

Україна: Присутність Агентства ООН у справах біженців (UNHCR)

Дата: 04 Apr 2018 | Джерело: UNHCR | Автор: UNHCR - Київ | Зворотної зв'язок: UkraineInfoManagement@unhcr.org | Назва файлу: UNHCR_presence_UA